

Ротавірусна вакцина

Ротавірус спричиняє приблизно половину всіх випадків діареї і блювання у немовлят та дітей раннього віку. Вірус легко поширюється від однієї особи до іншої. Вакцина від ротавірусу містить живий ослаблений вірус, який не викликає захворювання у здорових дітей. Вона є ефективною та майже на 100 відсотків захищає від важкої інфекції.

Вакцина від ротавірусу вводиться шляхом приймання внутрішньо (через рот) і має солодкий смак. Згідно програми вакцинації дітей в Норвегії, дають її у вигляді двох доз. Першу дозу застосовують не раніше 6-и тижнів життя, але не пізніше, коли дитині виповнюється 12 тижнів. Другу дозу вводять у віці 3-х місяців, але не пізніше 16 тижнів життя. Захист після вакцинації триває не менше 3-4 років. Цього достатньо, щоб захистити найменших і найбільш вразливих дітей. Якщо дитина нещодавно отримувала ліки, має алергію чи інші проблеми зі здоров'ям, про це необхідно повідомити співробітника медичного пункту (*norsk helsestasjon*). Крім того, медична сестра повинна бути проінформована, якщо мати отримувала препарати, які впливають на імунну систему під час вагітності або в період грудного вигодовування. Це є необхідним, тому що в деяких випадках потрібно відкласти вакцинацію дитини ротавірусною вакциною. Рекомендується також зачекати, якщо у дитини гостре інфекційне захворювання з підвищенням температури вище 38 °C, гостра шлунково-кишкова інфекція з діареєю або блюванням.

Про ротавірусну хворобу

Зазвичай дитина інфікується торкаючись руками до роту після дотику до тих предметів, що вже були заражені ротавірусом. Вірус виділяється з калом до, під час і після захворювання. Перехворівши ротавірусною інфекцією забезпечується лише частковий захист від повторного інфікування. Тому більшість людей хворіють декілька разів у дитинстві на дане захворювання. Гарна гігієна рук може зменшити поширення вірусу, але не зможе повністю його зупинити. Ротавірусна хвороба часто викликає більш серйозні симптоми, ніж інші шлунково-кишкові інфекції. У більшості дітей захворювання проходить без ускладнень, але деяким знадобиться лікування від втрати рідини (зневоднення). Якщо лікування розпочато занадто пізно, хвороба може призвести до летального випадку, але це трапляється дуже рідко. До введення ротавірусної вакцини в програму вакцинації дітей ротавірусна хвороба була причиною майже 2/3 усіх госпіталізацій з блюванням та діареєю у дітей раннього віку. Щорічно 700–1100 дітей з ротавірусною хворобою надходили до лікарні для лікування. Більшості з них було до 2-х років.

Поширені побічні ефекти

Найпоширенішими побічними ефектами вакцини, яка входить до програми вакцинації дітей є:

- Дратівливість та рідкий стул, що виникає у 1 з 10 вакцинованих дітей.
- Біль у шлунку, метеоризм і шкірні реакції, що зустрічаються до 1 з 100 вакцинованих дітей.

Відомим, але рідкісним станом у немовлят є кишкова інвагінація, коли частина петлі кишки входить в іншу частину розташовану нижче. У Норвегії щорічно з інвагінацією госпіталізують 35–40 дітей у віці до 1 року. Дослідження показали, що ця кількість може дещо зрости при застосуванні ротавірусної вакцини (до 1 додаткового випадку на 20 000 вакцинованих), особливо коли вакцину дають після 4-місячного віку. Тому першу дозу слід вводити не пізніше 12-ти тижнів, а другу – не пізніше 16-ти тижнів життя. Вакцина, що використовується, називається Ротарікс (Rotarix).